

(POLİTİKA)

halkların gerçek dostları kimlerdir?

Seçim sonrası DTP'nin bütün barış ve diyalog çağrılarına rağmen, "Bunlar PKK'lı" ajitasyonu eşliğinde seri gözaltıların ve tutuklamaların yapılmasında, PKK'ye yönelik askeri operasyonların aralıksız sürdürülmesinde, şaşılacak bir yan yoktur. Dolayısıyla devlet zirvesinden kamuoyuna yansıyan "ılımlı" sözleri, oligarşik devlet güçlerinin Kürt özgürlük hareketini muhatap alarak, barışçıl bir sürecin yolunu açacağı, sorunu demokratik siyasal zeminlerde çözeceği biçiminde algılamak, iyimser beklentiler içinde olmak verili politik gerçek ve gelişmelerle pek bağdaşmıyor.

GÜNAY KUBILAY

Türkiye eşine az rastlanır bir "ikilemler" ülkesi. Son aylarda devlet zirvesinden gelen açıklamalar, "iyimser" olmayı tetikleyen faktör olarak öne çıkıyor. Ancak bu "iyimserlik" Kürt özgürlük hareketine yapılan çok yönlü operasyonlarla birlikte yerini aynı anda kötümserliğe bırakabiliyor.

Böyle ikilemin oluşmasına yol açan temel etken, özünde devlet zirvesinden "Kürt sorununun bir şekilde çözümü"ne dair beklentidir ve bu beklentiye bağlı oluşan "sosyo psikolojik" durumun yansımalarıdır.

İyimserliğin gücü kötümserliği yenebilir mi?

Bunu zaman gösterecek...

İkilemlerle dolu, pek çok bilinmez ve değişkenin devrede olduğu bu süreci bütünüyle Kürt halkının lehine dönüştürmek mümkün olabilir mi?

Bunu mücadele belirleyecek...

Ne var ki, devlet iktidar güçlerinin söz ve eylemleri yüz seksen derece farklı yönleri gösterirken, çözüm doğrultusunda en ufak bir somut adım atılmamışken kamuoyunda oluşan bu "iyimser hava"nın izlerini son çeyrek asra damgasını vuran kirli savaşın yarattığı yıkıcı sonuçlarda aramak gerekir.

Hafızalarımızı bir tazeleyelim:

Seksen beş yıldır kesintisiz uygulanan inkâr, asimilasyon ve siyasal zor...

Çeyrek asırdır süren kirli savaş...

Yaşamını yitiren on binlerce gerilla ve as-

ker...

On binlerce faili meçhul cinayet, işkence, hapis cezası, tecavüz...

Yakılan, yıkılan, harabeye çevrilen köyler...

Yerinden edilen, kentlerin kıyasına sürülen milyonlarca insan...

Asker dipçığı, polis copu, korucu kurşunu...

İşsizlik, yoksulluk, sefalet...

Devlet kasasının ağzını sonuna kadar açmış ve geleceğini uluslararası sermayeye ipotek etmiş bir ülke...

Ve nihayet bütün bunların artık geride kalacağına dair, küçük de olsa, bir umut ışığı...

Bu denli ağır tablodan sonra devletin zirvesinden sorunun adının yarım ağız da olsa anılması, "mutlaka halledilmesi" gerektiğini söylemesi belli ki, "az şey" olarak görülmüyor olmalı...

İyimserlik ve sosyo-psikolojiden söz ederken birden hafızam beni 90'lı yıllara götürdü. O yoğun ve inanılmaz işkence yıllarına... Yanılmıyordum 1993 ya da 1994 yıllarından biriydim. Bir arkadaşım politik nedenlerden gözaltına alınmış, içerde beş gün kalmıştı. Sonra Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne çıkarılmış, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştı.

Hemen etrafına toplanmış, soru yağmuruna tutmuştuk:

- İşkence yaptılar mı?

- Neler yaptılar?

Sorular soruları kovalıyordu...

Bizim ki, rahat görünüyorduk. Sabırla hepimize dinlemiş, başlamıştı konuşmaya...

- İnanmayacaksınız ama bana işkence yapmadılar...

- Devlet değişiyor, demokratikleşiyor derledi de inanmazdım.

Sorular yeniden sorulmaya başlandı...

- Neler oldu bir anlatsana...

Bizimki, başladı anlatmaya...

Beni içeri alır almaz gözlerimi bağladılar. Ne Filistin askısı, ne elektrik ne de bir şey yaptılar. Tek fiske dahi vurmadılar.

Gözlerim kapalı halde inişli çıkışlı yollardan geçerek bir yere getirdiler. Kapıyı kapattılar, gittiler. Ama gözlerimi açmadılar. Biraz zaman geçti oturayım dedim. Elimi sağa sola dolaştırdım oturacak yer yoktu. İki kolumu birden açtım, ilginçtir iki kolumda aynı anda duvara değ-

yordu. Sonra anladım ki, beni bir daracık bir hücreye koymuşlar. Günde bir kez yiyecek veriyor, bir kez de tualete götürüyorlardı.

Gözlerimi sadece yiyecek verirken ve tualete tetayken açıyorlardı. İşte beş gün tek fiske yemeden bu hücrede kaldım. Hepsi bu kadar...

Bu tür bir gözaltı gerçeğini yaşayan arkadaş bir bakıma haklıydı!

O günlerde öyle kaba fiziksel işkence yapılıyordu ki, bu tür bir psikolojik işkence, işkence sayılmıyordu...

Hiç kuşkusuz, Türkiye gibi ülkelerde "iyimserlik" in sıcak yüzüne karşın, politik gerçeklerin yüzü soğuktur. Ne yazık ki, önümüzdeki dönemde kamuoyunda çözüme dair iyimser beklentiler ile egemen güçlerin "ABD ile uyumlu" ve "Obama vizyonlu yeni dünya"ya ayak uydurmak isteyen "Türkiye tahayyülü" nün bağdaşır bir yanı yoktur.

Devlet zirvesinde çeyrek asırdır yinelenen "terörü ezdik, bitirdik" teranesinden farklı bir üslubun devreye girmesi, Türkiye kapitalizminin ufkunu daraltan, sermaye birikimini küçülten, sermaye yatırımlarını ve iç pazarı daraltan, "yabancı sermaye" akışını önleyen, istikrarsızlık unsuru ve "anakronik sorun"lardan biri olarak görülen Kürt sorununu devlet iktidar güçlerinin inisiyatifinde, egemen güçlerin lehine çözme hamlesinin başlangıç adıdır.

Bu saptamayı Cumhurbaşkanı Gül'ün ve Genelkurmay Başkanı Başbuğ'un şu sözleri doğruluyor.

Ne diyor Gül: "Kürt sorunu Türkiye'nin birinci meselesidir ve mutlaka halledilmelidir. Bunlar kendi sorunlarımız, bunları kendi inisiyatifimizle sonuca eristireceğiz. Çok geniş şekilde iyi niyetli çalışmalar var. Ümit ediyorum ki bunların hepsi iyi şekilde neticelenir. Çünkü bunlar kendi ülkemizin, kendi sorunlarımızdır. Kendi sorunlarımızı kendimiz konuşacağız, kendimiz tartışacağız ve kendimiz kendi inisiyatiflerimizle nihayete eristireceğiz.

Başbuğ ne diyor: "2009'u PKK'nin tasfiyesi için önemli bir fırsat yılı olarak değerlendiriyoruz."

İlk bakışta birbirine tezat oluşturan bu sözler, Kürt sorununda izlenecek politika ve çelişkili bütünsel sürecin "organik parçaları"dır. Sözlerin politik temeli, "terörü" kabul edilebilir düzeye çekmek, Kürt özgürlük hareketini her

PKK demokratik çözüm tartışmalarının başlayabilmesi için 1 Haziran'a kadar eylemsizlik kararı alarak, silahların susturulması yolunda önemli bir adım attı.

KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan, Milliyet gazetesi yazarı Hasan Cemal ile röportajında 'Sorunu Türkiye'nin sınırları içinde demokratik siyasetle çözmek istediklerini' belirterek, Kürt tarafının bu konudaki ilkesel-resmi tutumunu bir kez daha ortaya koydu. 'Üniter yapı içinde çözüm' mesajı kamuoyunda olumlu yankı uyandırdı. Ancak devlet zirvesinin durduğu nokta ise Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 'Kürt sorunu Türkiye'nin birinci sorunudur ve mutlaka halledilmelidir' açıklamasıyla sınırlı kaldı ve Kürt özgürlük hareketine yönelik çok yönlü operasyon başlatıldı.

(POLİTİKA)

düzyde marjinalleştirerek güçten düşürmek ve kontrol altına almak için militarist yöntemlerin devrede olduğu, eş zamanlı olarak Kürt realitesini ön kabulle, yapılacak kısmi açılımlarla, Kürt çoğunluğunu sisteme entegre etme ve Kürt sorununu ülke gündeminden düşürme stratejisine dayanıyor.

Böyle bir strateji, Bush döneminden farklı olarak, ABD'nin izlediği Obama vizyonlu yeni dünya ve bölge politikalarına ayak uydurma hamlesinin kaçınılmaz sonucudur. Bu stratejiye dayanan "havuç ve sopa politikası" tekelci sermayesi ve ordusuyla, hükümeti, politik partileri ve medyasıyla bütün devlet ve sistem güçlerinin üzerinde anlaştığı politikadır.

Şimdiye kadar parlamentoda militarist ve milliyetçi güçlerin politik sözcülüğünü yapan ve faşizan tutumları ile öne çıkan Baykal'ın, yüz seksen derece yön değiştirerek "Kürt açılımı"ndan söz etmesi boşuna değildir. Baykal bütün devlet iktidar güçleri gibi dün devletin bekası ve sermayenin çıkarlarını Kürtlerin inkar, imha ve dışlanmasında görüyordu, bugün sisteme entegre edilmesi ve emeğinin yağmasında görüyor. Baykal'ın "Geleceğin Türkiye'sini birlikte kuracağız" dediği Türkiye, Kürt halkının siyasi geleceğini özgürce belirlediği, insanca ve onurluca yaşadığı Türkiye değil, Türk'ü, Kürt'ü, Ermeni'si, Rum'u, Çerkes'iyle emeğini ve alın terini sorgusuz sualsiz sermayeye peşken çeken, siyasi geleceğini devlete ipotek ettiren Türkiye'dir.

Baykal'ın öngördüğü Türkiye, aynı zamanda "yerli ve yabancı" sermayenin uzun yıllar özlemini duyduğu Türkiye'dir. Bugün "küresel kriz" ile birlikte daralan iç pazarı genişlemiş, sermayenin akışı ve emeğin yağması önündeki bütün engeller kaldırılmış, "cephe gerisi" güvenceye alınmış ve bölge pazarlarında istediği gibi at koşurmanın imkânları yaratılmış bir Türkiye son derece iştahlarını kabartmaktadır. Arazilerin mayınlardan temizlenmesi ve 44 yıllığına çeşitli sermaye çevrelerine peşkeş çekilmesini öngören hükümet tasarısı, Kürt illerinde atılacak her adımın, bu yaklaşımın prizmasında kırılacağını gösteriyor.

Devlet iktidar güçleri, işte böyle bir Türkiye tahayyülünün kontrol dışına çıkmış unsurları yeniden kontrol altına alınmaksızın, sermayenin serbest dolaşımının önündeki bütün uçlar törpülenmeksizin, çatlamış statüko onarılmaksızın, yitirilmiş ideolojik hegemonya yeniden kurulmaksızın, kopmuş "regülasyon mekanizmaları" yenilenmeksizin ve nihayet içinde buldukları politik ve ekonomik kriz aşılaksızın gerçekleşmeyeceğini iyi bilmektedirler.

O nedenle seçim sonrası DTP'nin bütün barış ve diyalog çağrılarına rağmen, "Bunlar PKK'li" ajitasyonu eşliğinde seri gözaltıların ve tutuklamaların yapılmasında, PKK'ye yönelik askeri operasyonların aralıksız sürdürülmesinde, şaşılacak bir yan yoktur.

Dolayısıyla devlet zirvesinden kamuoyuna yansıyan "ılımlı" sözleri, oligarşik devlet güçleri-

DTP'nin "yol haritası"

DTP'nin 8 Nisan 2008 tarihinde hükümete ilettiği 9 maddelik yol haritası şunları içeriyor:

- 1- Öncelikle sorunun Türkiye sınırları dâhilinde çözülmesi gerektiğine inanıyoruz. Mevcut sınırlara dokunulmayacaktır.
- 2- Sorununun demokratik diyalog yoluyla çözülebileceğine inanıyoruz. Bunun için karşılıklı olarak şiddetin durdurulması ve silahların tümden devreden çıkarılması gerekir.
- 3- Her şeyden önce sorun sıradan tedbirlerle ve günübürlük yaklaşımlarla çözülemez. Onun için çözümden kararlılık ve ciddiyet gerekir.
- 4- Sonuca gitmek için öncelikle karşılıklı güven artırıcı adımların atılması gerekir.
 - Karşılıklı olarak savaş ve düşmanlık dili yerine barış ve dostluk dilinin esas alınması.
 - Başbakan herhangi bir vesile ile çıkıp sorunun şiddetle ve bastırma ile değil demokratik yöntemlerle çözülebileceğini açıklayabilir.
 - İmralı'da tecrit kaldırılmalı, en azından ilk etapta CPT raporunda belirtilen hususlar yerine getirilmeli.
 - Başta DTP olmak üzere sivil kurumlara yönelik yönelimlerin durdurulması ve halk üzerindeki baskıların kaldırılması.
- 5- Bütün bunlarla beraber ölümler durdurulmadıkça sonuca gitmek mümkün değildir. Onun için her türlü askeri operasyonların durdurulması, karşı tarafın da eylemsizlik durumuna geçmesi.
- 6- Bunlarla beraber bir diyalog ortamının sağlanması. Görüşmelerle kimin neyi ve ne zaman yapacağına dair bir yol haritasının oluşturulması ve o çerçevede sonuca gidilmesi.
- 7- Kürt tarafı sorunun çözümünden ne anladığını zaman zaman çeşitli deklarasyon ve açıklamalarla ortaya koymuştur. Bunlar; Kürt kimliğinin anayasal düzeyde kabulü, dil ve kültür üzerindeki yasakların kaldırılması, Kürtçe'nin kamusal alanda kullanımı, anadilde eğitim, Kürtçe basın ve yayın üzerindeki yasakların kaldırılması, düşünceyi açıklamanın suç olmaktan çıkarılması, serbest siyaset ve örgütlenme üzerindeki yasak ve engellemelerin kaldırılması, idari bir reform çerçevesinde yerel yönetimlerin yeniden düzenlenmesi, demokratikleştirilmesi ve yetkilerinin artırılması gibi konuları kapsamaktadır.
- 8- Uzun süren çatışma döneminin ortaya çıkardığı göç, yakıp-yıkma, her türlü zarar ve ziyanların karşılanması ve yaraların sarılması, koruculuk sisteminin lağvedilmesi, bölgenin normalleştirilmesi.
- 9- Bir toplumsal uzlaşma ve katılım yasasıyla cezaevlerinin boşaltılması, silahlı güçlerin de toplumsal ve siyasal yaşama katılmalarının sağlanması.

nin Kürt özgürlük hareketini muhatap alarak, barışçıl bir sürecin yolunu açacağı, sorunu demokratik siyasal zeminlerde çözeceği biçiminde algılamak, iyimser beklentiler içinde olmak verili politik gerçek ve gelişmelerle pek bağdaşmıyor.

Bu stratejiyi yalnızca Kürt sorunuyla sınırlı görmek, büyük yanlılı olur.

Bu stratejinin bir diğer ayağını ise sermaye dünyasını derinden sarsan "küresel kriz" in yarattığı yıkıcı etkiler karşısında, Türkiye metropollerinde toplumsal muhalefetin yükselme ve "sosyal patlama" ihtimalinin, kuvveden fiile dönüşmeden önünü kesme amacı oluşturuyor.

Batı metropollerindeki, kalkışmaya yönelen emek, barış, özgürlük güçleri de Kürt özgürlük hareketiyle aynı hedef tahtasındadır. Kontrol dışına çıkma eğilimi taşıyan ve "yakın tehlike" oluşturan bütün devrimci güçlere yönelik politik baskıların ve polis operasyonlarının sistemli biçimde süreceğini düşünmek gerekir.

Devlet iktidar güçlerinin 1 Mayıs'ı Emek ve Dayanışma Günü kabul ettikten sonra Takvim'de işçilere, emekçilere, sosyalistlere, devrimcilere gaz bombalarıyla, polis panzerleriyle saldırılması, bazı devrimci güçlere polis ope-

rasyonu yapılması, legal binalarının basılması aynı stratejinin Türkiye metropollerindeki organik uzantısıdır.

İstanbul Valisi Muammer Güler'in bir "kamu yöneticisi" olmaktan çok, bir "polis şefi" gibi davranması, "devlet terörü"ne toplumsal meşruiyet kazandırma çabaları ve nihayet sosyalist ve devrimci güçleri toplumun gözünde küçük düşürme gayretleri boşuna değildir.

Özcesi Türkiye'de verili koşullarda ilişkiler ve çelişkileri, Kürt sorununun temellik ettiği politik kriz ile küresel krizin temellik ettiği ekonomik kriz şekillendirecektir. Devlet zirvesinde krizi aşma hamleleri süreci kristalize ettiği kadar, zihinlerin bulanmasına da yol açan bir rol oynayacaktır. Bu süreç aynı zamanda "tatlı su balıkları" ile Türkiye halklarının gerçek dostlarını mücadele içinde ayrıştırarak, gerçek ve kalıcı birliklerin yolunu açmaya elverişli olanaklar yaratacaktır. İşte böyle bir kritik dönemde Kürt özgürlük hareketi ile ittifaka açık Türkiye sosyalist hareketinin ortak bir çatı altında mücadele birliğini sağlaması ve bütün toplumsal muhalefeti etrafında derleyip toparlayacak politik bir hamle yapması her zamankinden daha fazla önem kazanıyor.